

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po poštni prejemni velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemni velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročeno prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 298.

Ljubljani, v četrtek 31. decembra 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S prihodnjo številko nastopi „Slovenec“ svoj **29. letnik**. Tem povodom vabimo na **100. naročbo**. Nevesele razmere v naši ožji in širši domovini utemeljujejo živo potrebo **odločnega in neodvisnega** konservativnega slovenskega dnevnika, da brez ozira na levo ali desno vedno in povsod vzbuja in širi **verski, narodno in avstrijsko zavest** ter neustišeno odbija napade domačih in tujih nasprotnikov na katoliško cerkev in narod slovenki po priznanem slovenskem geslu: „**Vse za vero, dom, cesarja!**“

Akor doslej, bodemo tudi v prihodnje obračali vso pozornost na **narodno-gospodarsko in socialno-politične** razmere ter ob vsaki priliki zagovarjali koristi našega kmeta, trgovca, obrtnika in delavca, ki imajo od dne do dne težavnejši boj za svoj obstanek.

Spogumom stopimo v mlado leto na **novi** celotni pod **stari** slovenski zastavo in da moremo uspešneje izvrševati svojo nalogo, ostanejo naj nam zvesti vsi dosednji naročniki in sodelavci ter nam pridobé novih podpornikov in somišljenikov.

„SLOVENEK“

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred velja za Ljubljano pri upravništvu prejemati:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po poštni prejemni za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le, če se dopošlje naročilna.

„DOMOLJUB“

sam brez „Slovenca“ stoji za celo leto s poštino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnina na to prilogo prejema „Slovenčovo“ upravništvo.

Uredništvo in upravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Staremu letu v slovo!

Le še nekaj ur in poslovili se bodemo od starega leta 1891., ki zapuša med nami toliko bolestnih spominov, naj so že ozremo po širnem svetu po Avstriji ali naši slovenski domovini.

Sedanji človeški rod hitro živi ter s parom šviga čez tisoč uničenih bitij. In to ravno imenuje sedanji svet napredek.

Napredek zasledujemo v umetnosti in ta se je ponižala že do Zolovega realizma; napredek vidimo v slovstvu, ki riše po vzgledu znane snažne živali po prahu in blatu; napredek pa čutimo tudi v socialnem življenju, kjer si nasproti stojé kot gladijatorji z zavihanimi rokavi narodi, posamezni stanovi in politične stranke. Vse to so v smislu sedanjega napredka lepe lastnosti, ki pa imajo, kakor vsaka stvar, tudi svojo senčno stran. A znamenja kažejo, da temu napredku ni še konca: umetnost je še preveč sramožljiva, v slovstvu premalo materializma in v socialnem življenju še nismo dospeli do onega naravnega živalskega stanja, v katerem ima močnejši pravico po znanih besedah: „Macht geht vor Recht.“

Knez Bismark je rekel nekoč, da ima močnejši pravico, in socialni demokratje trdijo isto. In ti so pravi sinovi modernega napredka, katerega posledice hočejo izvesti do zadnje pičice, ti so velik vprašaj bodočnosti. A ravno te posledice so nevarne družini in državi, vsemu socialnemu redu. Torej: Caveant consules!

Nam se kaj rado predbaciva, da se protivimo napredku. V tem pa je le toliko istine, da se upiramo takemu napredku, kakor smo ga gori opisali, napredku brez Boga, brez iskre in duha iz božjega bistva, kajti družba človeška se me more ohraniti in zboljšati sama iz sebe, ker ni odvisna samo od naravnega, temveč od višjega zakona. Svet naj bi bil torej skromnejši in ne preziral idealnih zahtev prave vere, ker le po tem je mogoč pravi in trajni napredek, katerega bi z veseljem pozdravljali.

Tudi za Avstrijo minolo leto ni bilo posebno ugodno in srečno. V gospodarskem oziru sicer nismo nazadovali, a davkoplačevalci ne čutijo nikakih polajšav.

Mnogo na slabšem pa smo v političnem oziru osobito mi Slovenci. Daleč smo še od enega konkretnega namena, katerega je cesar izrazil v besedah: Mir hočem imeti med svojimi narodi. Načelnik naučne uprave, od katere moramo ravno mi največ zahtevati, se je javno izrazil za liberalna načela, katero je več let prikrival. In ob koncu leta nas je grof Taaffe iznenadil z imenovanjem novega ministra iz srede nemško-liberalne leve, kar nam jemlje zadnje upanje na boljšo bližnjo dobočnost. Ponavljamo bližnjo, kajti pravica mora zmagati in za to se borimo.

In kaj naj porečemo o naši ožji domovini? Sreča jej ni bila še nikdar prenaklonjena, nikdar je ni preobila obsipala z darovi, pač pa jo večkrat zapustila v najnevarnejših časih. In novo leto se slovenskemu narodu bliža v takih razmerah, ki nam ne obetajo mnogo dobrega.

LISTEK

Mozaiik.

X.

Kako je že dejal faucoski senator ruskemu carju, kakor je nedavno pročal „Slovenec“? Tako nekako blizu, da konstituija ne velja, ker v njej vladajo le advokati. Pristavljam seveda, da je to dejal francoski senator in ne jaz.

Kako pa poje naš Jurčič v svojem „Tugomeru“?

„Tvrđ bodi, neprōsen moř jeklen,
Kedar braniti je — pravde
Narodu svojemu“

Nečemo se prepirati, ali jih je mnogo, ki se poslušajo po svoje tega sveta. Da ima naš narod mnogo pravi, to pač smemo trditi, kakor tudi to, da bi bilo morda precej oljše, ko bi jih imel manj. Jeli pa branijo te pravde samo trdi in neizprošni kotji, o tem je javno menje gotovo jasno, jasna pa ne more biti moja trditev, ker sicer bi se moglo trditi, da niti osnovnega načela našega javnega življenja ne poznam, ki se glasi: Grditi, smešiti in uničevati se sme le „črna garda“; kdo bi se predrznil kje drugod potegati z raskavo setlo, neznačajnik

je in izdajica našega prevročeljubljenega, milega in sladkega naroda slovenskega.

Ko bi hotel le zapirati brez tolmača nekatere narodove reke, pogubljen bi bil; kajpa istoprav, ko bi se osmelil razložiti v svojem zgodovinskem razvoju z ozirom na javno življenje pregovore naše, kakor n. pr.: Boj se š. bolj kot vraga! Ogibaj se jezičnim dohtarja in hudobcu! Saj bi zaslužil vislice, če ne še kaj hujšega.

Če tudi morda ni v vsej strogosti sprejeti kot aksiom — rek, da so le juristi izobraženci v pravem pomenu besede, če tudi morebiti ni v vsem gotovo, je-li so v šestnajstem veku samo advokati in profesorji ubranili naš narod nemški veri in ž njo nemški narodnosti, če se prav ne dá trditi, da so v sedemnajstem in osemnajstem veku edino le advokati učili naše ljudstvo čitati in pisati in mu pri tem pisali knjige v njegovem jeziku, dasiravno bi se moglo ugovarjati, da so samo advokati ustanovili „družbo sv. Mohorja“, „Matico Slovensko“ itd., ali da so edino le jezični dohtarji zgradili dom, v katerem se je redilo in učilo največ prvakov in prvačkov naših — „Alojzijevišče“ — mislim, čeprav se ne vé natanko, koliko solz so posušili, ko

liko gladnih nasitili, koliko žejnih napojili, koliko žalostnih utolažili, koliko zdvojenih src pokrepčali, vendar je gotovo, da se iz kletvin in zabavljanja proti njim nikakor ne dá sklepati, da oni nimajo vere, tiste edino zveličavne vere — v svoje zaslugе.

In ta vera je gotovo tudi nekaj, reči se sme, ta vera je mnogo, neizmerno mnogo. Iz te vere izvira tista dejanjska ljubezen do slovenskega naroda, ki z vsemi sredstvi, tudi s črevlji in betom izganja in pobija nesramne hinavce, ki že od Ciril-Methodovih časov in še prej, da po nekoliko že sedemnajststolet sém živé mej njim in v svojem fanatizmu delé ž njim srečo in nesrečo, preganjanje in vesele dni, jok njegov in smeh samo zato, da bi se bojevali proti „Narodu“, da bi „Brusu“ in „Zvonu“ preprečili blagonsno delovanje, da bi izpodrivali „Rodoljuba“ in v tem zniževali blagodejni, vse oživljajoči, ljubeznjivo mili, sladko nesebični vpliv nekaterih jezičnih dohtarjev na narod slovenski.

Da Vam rečem, tako početje je naravnost — farizejsko. In da bi ti propadli, surovi ljudje vsaj hoteli poslušati kako modro besedo. Saj se jim pridiguje že več nego dvajset let, in vendar — trdovratni so brez kraja in konca.

„Vedno naprej in nikdar nazaj!“ je bilo in mora ostati geslo slovenskih politikov. Žal, da utegne biti drugače. Vsled nepremišljene mladočeske politike pretvarjajo in pripravljajo se v Avstriji tak politični odnosi za slovanske narode, torej tudi za nas Slovence, da bomo morda v novem letu storili korak nazaj. Zelimo, da bi bili krivi proroki, toda zgodovina nas uči, da teka političnih dogodkov ne vrejajo in prouzročujejo samo posebni zakoni in elementarne sile, temveč tudi narodi sami, bodisi vsled svojih političnih hib ali prednostij.

In kdo je v novjšem času pri nas napravil največ hib in vsled tega tudi škoda? Ker se, če je le količkaj mogoče, ogiblamo osebnostij ter ločimo osebo od stvari, tudi danes ne bomo vlačili pred javno sodišče slovenskega naroda oseb, temveč kličemo ob slovesu od starega leta: Popustite neplodno hujskanje, ne netite med ljudstvom strastij, ne mamite ga s praznimi frazami, temveč povejte mu čisto resnico z ljubeznijo in miroljubivostjo.

Doba je resna in potrebujemo vseh močij, da se ubranimo idejam napačnega liberalizma, ki prodirajo tudi čez meje slovenske in nam kvarijo narod, da se ubranimo vedno smelejšim poskusom narodnih nasprotnikov, ki pritiskajo na nas od vseh strani.

Ob pričetku novega, negotovega leta prosimo iskreno: Bog blagoslovi milo našo domovino in vrli naš rod, odvrne naj od njega vse nadloge in vse zlo ter mu podeli vso duševno in telesno srečo. Jednako želimo vsem svojim prijateljem in znanem: Veselo novo leto!

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. decembra.

Notranje dežele.

Položaj. Splošno se misli, da bode vitez Bilinski največ iz političnih ozirav imenovan za generalnega ravnatelja državnih železnic. Da ima velike sposobnosti, ne da se tajiti, a vendar bi ga zaradi njegovih sposobnosti ne klicali na to mesto, ker železniške zadeve pozna vendar le po teoriji, praktičnih skušnjav v tem oziru še nima nobenih. Tudi še ni sile za tako premembo, ker baron Czedit je še trden in zdrav in njegovo marljivo delovanje tudi kaže, da še ni truden. Znano je, da skoro noben višji uradnik toliko ne dela, kakor on. Vseh deset let, kar je na tem mestu, še nikdar ni bil na dopustu. Sposobnosti mu tudi prizna prijatelj in nasprotnik. Umaknil se bode Bilinskemu torej le iz važnih političnih ozirav. Vlada skuša sestaviti novo večino. Ker pa količkaj zanesljiva večina brez sodelovanja vseh treh velikih klubov ni mogoča, skuša grof Tasse pridobiti te stranke za vlado. Da bi levičarje pridobil, je poklical v ministerstvo Kuenburga, Poljakom na ljubo se bode pa Bilinski imenoval generalnim ravnateljem državnih železnic. Kaj bode pa vlada dala konservativcem? Sicer se pa mi tacega razvoja stvari ne veselimo. Od večine, v kateri bode združena levica, ne pričakujemo ničesa dobrega niti v verskem, niti v narodnem, niti v narodnogospodarskem oziru. Obžalovati moramo, da tako dolgo Mladočehi ne popustijo svoje napačne politike, kajti le od večine, v kateri bi bila samo desničarji, imamo kaj dobrega pričakovati.

A, varate se, črnosuknjari! Poznajo vas in dobro vedo, da je le goriški prorok podpihaval Tomaža Hrena in pred njim Konrada Glušica v šestnajstem in sedemnajstem veku, da je le goriški prorok pohujševal Potočnika, Jerana in Marna, da je le goriški prerok uzrok, da največja večina slovenskih pisateljev od leta 1850 do današnjih dni ni bila stanú advokatskega; njegov in njegovih somišljenikov fanatizem je prouzročil, da je do najnovjše dobe toliko slavnih mož, ki bi bili lahko kot prvaki kričali na narodni strani, pohlevno uklonilo glavo tujcu in njemu služilo.

Zato pa gorjé vam, trikrat gorjé! Prej bo solnce samo izsušilo ljubljansko močvirje, prej bo vsled neznosnih dolgov propadel neskončno ljubljani narod slovenski, prej bo domovina naša domovina sestranih beračev, nego se bo izsušila gnojnica pred Naprednikovo hišo, predno bo zatajil Naprednikovec sveto vero, ki jo je drago kupil pri židu, sveto vero, za katero je voljan ohripeti trikrat na dan, za katero rad polomi zadnje pero, predno bo on — napredni sin Naprednikove hiše odtrgal se od svete vere — v svoje zasluge.

Kakor je „tvrd, neizprosen, mož jeklen“, kadar brani „pravde svojemu narodu“ in kadar tirja pla-

Dr. Gregra govori. Znano je, da so „Narodni listi“ bili konfiskovani zaradi zaupnic, ki so dr. Gregru vsled njegovega govora. Utemeljil je potrditev teh konfiskacij je izreklo sodišče, da se je list z obzavo onih zaupnic zagrešil proti paragrafu 105. kaz. zak., ker zaupnice odobravajo kaznovano dejanje. V dr. Gregra govoru se nahaja hudo delstvo rušenja javnega reda in mira po § 65. lit. a kazenskega zakona, ker se v njem izraža sovraštvo proti enotni državni zvezi, zlasti proti zvezi česke kraljevine z avstrijsko državo.

Poljak. Nekateri nemški listi hočejo vedeti, da bi jeden del Poljakov rad šel z levico, ostali pa hočejo vsekako ostati na strani Hohenzwartovega kluba. Zaradi tega je bajé že poslanec Jaworski pretel, da se odpove predsedništvu kluba. Da bi bilo kaj resnice na tem prepiru, ni verjetno. Morda je to želja nekaterih Nemcev, ki bi radi, da bi se razbil poljski klub, ki se nikkakor neče odločiti, da bi levici delal tlako.

Ogersko. Grof Gabrijel Karolyi je podaril mestu Stolnemu Belemu Gradu sliko Košutovo. Mestni zbor je sklenil, da se ta slika obesi v mestni hiši in slovesno odkrije. Za ta predlog je glasoval celo kraljevi svetnik in vitez reda železne krone, Josip Haveranek. Ugovarjala sta veliki župan in pa neki dr. Ludovik Raday, ali vsi ugovori niso nič pomagali. Imenovana gospoda sta se sedaj na vlado v Budimpešti pritožila proti omenjenemu sklepu. Ta sklep je jako poučen. Jasno kaže vspehe one politike, ki je pred vsem Madjarom dajala prednost.

Vnanje države.

Francija in Bolgarija. Francoski zastopnik iz Sofije ni odpotoval in misli se, da se bode razpor še poravnal. Sedaj posreduje turška vlada, na katero se je obrnila francoska vlada. Dala si je že predložiti poročili francoskega zastopnika v Sofiji in bolgarske vlade. Govori se, da bode bolgarska vlada preklicala dekret, s katerim se je Chaudourne iztiril, s pogojem, da se ta časnikar več ne vrne v Bolgarijo in da se nekoliko premeni osobje pri francoskem zastopstvu v Sofiji. Nam se to ne zdi verjetno, kajti s tem bi bolgarska vlada več dossegla, nego je sama sprva želela. Nepovoljnega žurnalista bi ne bilo več v deželo in odkrivala bi se nekaterih francoskih diplomatskih uradnikov, ki so jej iz prevelike navdušenosti za Rusijo delali sitnosti. Francoska vlada bi pa dobila le formalno zadoščenje. Sicer pa tudi mi mislimo, da se stvar še vravna, ker tudi v Parizu vidijo, da so se prenegali.

Bolgarija in Nemčija. „Nord. Allg. Ztg.“ priobčila je oster članek zaradi tega, da je Francija pretrgala diplomatske zveze z Bolgarijo. Ta list se posebno čudi, da v Franciji posebno naglašajo, da bolgarska vlada s svojimi ukrepi krati Turčiji njene suverenne pravice. Turški sultan bode že sam branil svoje pravice in ni treba, da bi bili Francozi bolj turški, nego so Turki sami. Iz tega članka je jasno, da so sedaj v Berlinu veliko bolj naklonjeni Bolgarom, nego so bili, ko je bil še Bismarck kancelar. Omenjeni list je namreč izjazen in izraža vladne nazore.

Rusija. Po poročilih poljskih listov so v Varšavi zaprli že jako mnogo oseb. Puntarski oklici so bili doposlani iz Moskve in so se razširjali posebno med častniki.

Japan. Japonska opozicija se je hitro privadila postopanja skrajno opozicijskih strank v parlamentu. Znala si je z govori več omahljivcev dobiti na svojo stran, ter je tako zavrgla več važnih točk v budgetu. Njej ni bilo za to, če je kaka stvar potrebna, ali ne, temveč je vsemu nasprotovala. Kjer pa ni upala dobiti večine, je pa stvari z govori in

čilo zanje, tako je tudi „tvrd, neizprosen, mož jeklen“, kadar brani svojo jedino vero — v svoje zasluge.

In zato je pač na mestu, da pričenjamo s tem zaupnice našim slavnim prvakom, da tukaj vsaj v svojem imenu svečano izjavljamo, da nikdar in nikoli še nisem trdil, da bi bila neovrgljiva resnica, da je advokatski terorizem največ škodoval slovenskemu narodu in da še škoduje, nikdar tudi ne, da so uprav nekateri zastopniki advokatskega stanú v neizmerni nadutosti svoji preganjali vse, kar jim ni služilo v povzdigo njihove častihlepnosti; nikdar in nikoli ne, da so oni častne izjeme svojega stanú hinavsko in podlo napadali, da v svojem terorizmu niso poznali mej niti naravno pravnstvenih, kaj pa stoprav krščanskih, da so grdili in grde vse, kar ne prija njihovemu v židovskem liberalizmu utemeljenemu ukusu, da so poleg oholosti častili in gojili le še pesimistični cinizem, in da so oni uzrok, zakaj toliko mladih mož v črnogledem brezdelju propada.

Svečano in odkrito izjavljamo še jedenkrat, da nikdar in nikoli nisem trdil, da je to neovrgljiva resnica, a ravno tako svečano in odkrito pa izjavljamo tudi, da nikdar in nikoli nisem rdil, da ni.

M. V.

formalnostmi zavladovala. Vidi se, da pozna že vse parlamentarne zvijače. Vlada je zatorej bila prisiljena, razpustiti parlament.

Izvirni dopisi.

Sturje na Vipavskem, dne 29. decembra. Nekaj let je minulo odkar so v tukajšnjih fužinah nehali izdelavati bakrene plošče. Ko so se ladje oklepali z bakrom, naredili so tukaj veliko takega blaga, a ko so jeklo izbrali oklopnice, prenehali so s takim delom. Letos o Veliki noči so se pa zopet poprijeli starega izdelovanja.

Prvi je naročil bakrene plošče za streho novega zvonika v Bevkah prečast. g. dekan Jan. Koprivnikar. On je pač poznan veščak v stavbarstvu in pravi, da ni ne njemu žal, da je to priporočal, ne ljudem, ki so malo dražje plačali. Mnogoletna skušnja privredila je prečast. gospoda do sklepa, da je najcenejša in najbolj zanesljiva streha na zvonku iz bakrenih plošč.

Nekdaj — pred tridesetimi leti — doival se je še dober kositar. Kakih deset let ga ni barvati ni bilo treba, bil je namreč tako glade, da se barva niti prijala ni, še le ko se je nabral nekaj rje, je barva obstala. Ali dandanes, kakaznika! Klepar je komaj kladvo odložil, že mora priti ščetinasti šopek, da prevleče kositar z oljnato barvo. Nekaj let pozneje se mora isto ponavljati, kaj pak, nikoli ni brez troškov. Vedna popravljanja narastejo zadnjič do svote, a katero se napravi kar nova streha.

Veliko ceneje se shaja, ako se pokrije zvonik z bakrom. Res, prvokrat je malo dražje, a to je trpežno, ni treba poprav, in ako se čez več desetletij zopet kaj zboljšuje, baker še vedno ohrani svojo vrednost jednako staremu zvonu.

Veščaki trdijo, da bakrena streha veliko bolj ugaja gotičnemu in bizantinskemu slogu, kakor kositarjeva, ali celó ona, ki je pokrita s hastovimi škodlami.

V Bevkah dali so za 136 m tabel 325 gld. in vse delo je stalo 1065 gld. Naj bi bil tudi s kositarjem krili, ne bili bi shajali z 800 gld.

Prepričan sem, da bom marsikateremu cerkvenemu predstojniku ustregel, ako ga opozrim na tukajšnje fužine, kjer izdelujejo domači ljudje bakrene kotle in medene plošče.

Ker je tukajšnja tvrdka v zvezi z nako večjo tovarno in z njo skupaj dobiva baker po več tisoč stotov na leto iz Amerike, more ga tudi par odstotkov ceneje dajati, kakor druge firme, — katerih pa v okolici, — vsaj na Slovenskem — itak ni.

Iz Celovca, koncem decembra. (Pogled v minulo leto.) Priden gospodar naredi ob koncu leta račun ter se vpraša, koliko je v tem letu pri-gospodaril, koliko je na boljem ali na slabšem. Tako se hočemo i mi ozreti na preteklo leto 1891 in cenjenim „Slovenčevin“ čitateljem podati kratek obris naporov in narodnega dela, ki so ga v preteklem letu dovršili Slovenci tužnega Korotana.

Okoliščine, katere mi nismo zadožili, ostale so nam i v minulem letu ad mero nemile, da, v marsičem so se še shajšale in neizvršene so še mnoge naše potrebe, opravičene zahteve in prošnje. A vkljub neugodnim razmeram in mnogim malone nepremagljivim oviram pkazalo je i minulo leto, da tudi koroški Slovci gre na dan!

Velikih zvnanjih vsehov koroški Slovenci v minulem letu sicer nismo pokazati, a tem večji in prav razveseljivi sv mugi notranji vspehi, ki so nam porok, da mora i koroškim Slovincem prej ali slej zasijati solnce boljše prihodnosti. Slovenski ljudstvo se je i v Korotnu že zdramilo, tesneje oklepa se svoje slovenske domovine in slovenskega jezika, kar se je pokazalo posebej povodom letošnjih državnozbornskih volitev. Slovincem se sicer ni še posrečilo prodreti s vojim poslancem, a propadli so v volilnem okraju Celovec - Velikovec le 7 glasovi, in to le po nesreči. Tudi v okraju Beljak-Borovlje dobil je slovenski kandidat 45 glasov. B kaže, da imajo nasprotnik svojo Pirovo zmago shvaljevati jedino le volilnemu redu, kojega so „liberalci“ skrpali za časa neotejenega svoj-ga gospdstva tako, da so poskrbeli za prihodnost, da ovenskim manjšinam v sedanjih razmerah ni lko spraviti svoje može v java zastope. Pa vendarzmerje oddanih glasov spruje, da narodna vest

(Dalje v prilogi.)

vedno bolj prodira med slovenskimi Korošci in da so si oni zdavna naveličali delati tlako sosedu in biti odlaga tujčevi peti.

Kako narodna stvar na Koroškem napreduje, pričajo zlasti velekoristne podružnice sv. Cirila in Metoda, kojih je po zadnjem izvešju na Koroškem že 14 z nad 2000 ud. Letos osnovala se je podružnica v Libeličah dné 8. februarija. Podružnice napravile so tekom leta nad 20 shodov, ki so videli jako dobro ali vsaj povoljno obiskani. Mnogote so koristile, katere ljudstvo dobiva od teh shodov, kjer se skrbi za temeljit pouk ljudstva, kakor tudi za vsakovrstno pošteno zabavo. Pa baš zato ti shodi nemškimi mogočnejšem trn v peti, zbog tega sorabljajo ves svoj vpliv, da bi (pod pretvezo, da imajo varovati „deželni mir“) zabranili društvene shode.

Kako vedno bolj raste češčenje sv. slovanskih blagostnikov, pričajo tudi mnogi kresovi, ki so se na pldvečer godu sv. Cirila in Metoda zažigali na vseh ribih in planinah, kjer se še čuje slovenska beseda.

Narodno-gospodarskem oziru so za nas pre-pomejive slovenske posojilnice, katerih po-sluje sedaj že dvanaest, a trinajsta se snuje. Tekoče leto osnovala so se tri posojilnice (v Črni, Tinjah in Vekovcu). Vse posojilnice sijajno prospevajo, njih vpliv vedno bolj raste in slovenski kmetje do-bivajo do teh prekoristnih denarnih zavodov čim dalje več zaupanja. Nasprotniki napravili so sicer že nate naše narodne postojanke, za katere nas po pravici zavidajo, naskok, a izpodletelo jim je in dal Bog, da se jim ne posreči dobiti kateregakoli vpliva na slovenske posojilnice.

Posebne važnosti za koroške Slovence je pre-potreba nam „Katoliško-politično in go-spodarsko društvo za Slovence na Koro-skem“, kojega neutrudni odbor se sme z zado-voljstvom in upravičenim ponosom ozirati na svoje ogromno in vrlo delovanje v preteklem letu. Stori-lo je društvo letošnje leto res mnogo za blagor slo-venskega Korotana, da se moramo čuditi, kako je v tužnih naših razmerah in s primeroma nedostat-nimi nočmi in sredstvi, ki so nam ni razpolago, bilo mogoče doseči toliko. Velika hvala in mnoga slava ga za to marljivim gg. odbornikom, ki so se neprestno trudili, da bi dosegli društveno zadačo. V plačilo jim bodi zavest, da so svoje moči daro-vali svei stvari domovinski, da trudapohi, vztrajni naporu nikdar neso ostali brez dobrega sadu, ako-pram se vspehi ne kažejo povsod še sedaj.

Polg zanimivega občnega zbora dné 13. maja t. l. v Celovcu napravilo je katoliško-politično društvo še več volilnih shodov v raznih rajih, dné 16. avgusta jako dostojno in dobro obiskano cesar-jevo slavnost v Plešivcu, dné 30. novembra pa javen shod v Frevaljih. Vsi ti shodi vršili so se lepo in dobro obiskovani, v dokaz, da najde izbrno delo-vanje društva pri vseh slovenskih rojajih obilega priznanja.

Natolne važnosti je borba, katero je katoliško-politično društvo imelo boriti s celovškimi mestnim odborom zaradi slovenskih vlog. Zmagalo je v tej važni zadevi dvakrat.

Zanimiva je tudi pravda, katero je imelo društvo z g. arhivarjem koroškega zgodovinskega društva, A. Jakseh-em, ki je bil predrzno napadel naša starodavna slovenska krajevna imena. V dveh izborni pisanih, strogo strokovnjaških brisuricah, ki si bodo ohranile trajno vrednost, posveto je društvo imenovanemu gospodu „učenjaku“ ki se je mogel prepričati, da se koroški Slovenci ne dadó ugnati v kozji rog, niti po praških „kino-libe-ralcih“.

Da vsestranski razjasni in osvetli kvice, ki se nam godé po ljudskih šolah, izda je katol.-politično društvo slovenski pisano knjižico „Šole na Koroškem“ in sedem nemški pisanih ravav, v ka-terih se obširno in temeljito razložé na težnje in prizadeve za slovensko šolo.

Iz tega kratkega in seré nepopolnega pregleda delavnosti vrlega „kat.-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ je razidno, ko-like važnosti je za nas to središče, ki zla in or-ganizuje raztrošene moči. Dal Bog, da društvo i v prihodnje tako blagodejno deluje za vernoslovensko ljudstvo ter se uspešno bori za naše prave. — —

Najznamenitejši dogodek minulega leta pa je brezdvomno deputacija koroških Slovencev,

ki se je meseca novembra odpeljala na Dunaj, da se na najvišjem mestu potegne za naše pravice. Nasprotniki so sicer hiteli oslabiti vtis, ki ga je na-pravil ta velevažni korak, koji nam je dokaz, da se koroški Slovenci sami zavedajo svojih pravic. Da ta deputacija, ki se je zlasti potrudila za slov. šolo, ni šla se samo šetat v mrzlem jesenskem času na Dunaj, kaže prvi pozitivni vspeh tega odposlanstva, ugodna rešitev prizivov občin Št. Jakob in Tolsti Vrh, kojima se je dovolila slovenska šola.

To je prva naša pridobitev, najznamenitejša mi-nulega leta, v težki borbi za narodno šolo; vesel porok, da veliki napor neso ostali brezvspešni.

Vložilo se je tekom leta vkupe 33 prošenj za slovensko šolo. Prošnje doslej še neso rešene; a ugodni vspehi občin Št. Jakob in Tolsti Vrh dajo nam upanje, da se bode z neustrašenim postopanjem in odločno vztrajnostjo posrečilo si pridobiti, kar nam gre.

Minulo jesen imeli smo občinske volitve. Kolikega pomena so baš one za nas, pričajo najbolj prizadevanje nasprotnikov, ki po najhujšem nasil-stvu in prav z zvijačo hočejo obaržati vajeti v svo-jih rokah. A ravno te volitve pokazale so lep na-predek naše dobre stvari.

O ukaželnosti našega dobrega in vernega ljud-stva pričajo posebej še družba sv. Mohorja, ki šteje letos na Koroškem že 4362 udov — 242 več, nego lani — za naše tužne razmere gotovo lepo število.

Iz tega pregleda, kojega smo podali čč. bral-cem, je razvideti, da koroški Slovenci v minulem letu nikakor nismo spali, temveč da se je i slo-venski Korotan že probudil, da se i tostran Kara-vank začelo veselo gibanje v narodnem oziru.

Dal Bog, da bi tudi prihodnje leto naša stvar vztrajno napredovala, da bi i nam vremena se zja-snila, nam milejše zvezde nego zdaj sijale!

Vam pa in cenjenim bralcem: Srečno ter ve-selo novo leto!

—rn—

Iz Zagreba, 27. decembra. „Matica Hrvatska“ je te dni dotiskala svoje knjige ter jih bode začela v kratkem razpošiljati. Knjige za leto 1891. so pa sledeče: 1. Kučera Oton: Crte iz magnetizma i elektriciteta. Sa stodevetdeset i šest slika. 8°, VIII, 381 str. — 2. Valla Fr.: Poviest srednjega veka. Prvi dio: Od selidbe naroda do Karlovića u Fra-načkoj. Sa kartom tega razdoblja. 8°, XIX, 337 str. — 3. Lepušić Ivan: Slike iz Bosne. Crte. 8°, 131 str. — 4. Kumičić Eugen: Obiteljska tajna. Komedijska u tri čina. 8°, 122 str. — 5. Demeter Dimitrija: Tenta. Tragedijska u pet čina. Grobničko polje. Pjesan, Uvodom popratili Vlad. Mažuranić i Fr. Marković. Sa slikom pjesnika. 8°, LXXXVIII, 187 str. — 6. Kozarac Josip: Medju svetlom in tminom. Pripoviest. 8°, 161 str. — 7. Slike iz svjetske književnosti. Svezak prvi: Pjesnički prvaci u prvoj polovini XIX. veka. 8°, VIII, 232 str. — 8. Šandor Gjalski Ksaver: Iz varmegijskih dana. Portreti, akvareli i razne risarije. 8°, 276 str. — 9. Plutarb: Izabrani životopisi. Dio drugi: Životopisi znamenitih Rimljana. Preveo, uvod i bileške napisao prof. Stjepan Senc. 8°, XIII, 332 str.

Prvih osam knjig morejo dobiti članovi „Matice Hrvatske“ za letni prinos 3 goldinarjev, a de-veto kot nakladnino „Matice“ za 1 for. Toliko knjig in po dosedanem izkustvu večidel dobrih knjig more malo katero društvo svojim članom podeliti za tako nizko ceno. Zatoraj „Matica“ pozivlje vse svoje do-sedanje prijatelje, da jej ostanejo verni in da tudi pridobé novih članov. Dozdaj se je oglasilo od lanskih 6585 članov še le 1500, vendar pa je nade, da se bodo članovi zdaj, ko so knjige dotiskane, podvicali priposlati letni donesek. Od letošnje razpošiljatve zavisí izdavanje Matičinih knjig za bodoče leto 1892. „Matica Hrv.“ želi za bodoče leto knjige razdeliti že mnogo poprej, vsaj pred Božičem, tako da bi jih članovi imeli za čitanje že za zimo. Ker ima „Hrv. Matica“ tudi med Slovenci že mnogo članov, pa jih želi morda še več pristopiti, napisal sem te vrstice za ravnanje ter ob enem priporočam vsakemu naobraženemu Slovencu to društvo, da vztrpi tri goldinarje za tako lepe in koristne knjige. Ku-pujmo rajše slovanske knjige nego nemške in pod-pirajmo na tak način slovansko literaturo, v kateri se gotovo ne nahaja toliko literarnega smetja, kakor v novejši nemški literaturi.

Nedvojbeno je, da se Zagreb v novejšem času zares hitro razvija, tako da se o tem govori tudi v

našem saboru, češ, kako je nagodba z Madjari dobra in koliko koristi ima celo Zagreb, to opozicijskonalno mesto od zveze z Madjari. Neki govornik je prigodom debate o letnem proračunu celo trdil, da je tudi okolica zagrebska ravno radi te nagodbe tako lepa. Ali mi mislimo, da naravna lepota ni vezana na nobeno nagodbo. Saj jo je Bog tako ustvaril, pre-deli pa se dade seveda še bolj polepšati, kar se je tudi z okolico zagrebsko zgodilo, vendar pa pri tem delu nema nagodba nobenega vpliva, nego le podvzet-nost zagrebskega prebivalstva, ki troši vse le od svojih dohodkov za polepšanje mesta in okolice. Ko bi imeli pri tem tudi Madjari kaj govoriti, gotovo ne bi bilo najbolje za Zagreb, kar dokazuje nedavna preteklost. Zagreb je povzdignilo le meščanstvo samo, saj se ni do zdaj na državne stroške postavilo nobeno večje poslopje, razun novega kolodvora, za kateri je pa moralo dati mesto prostor. Tedaj vse znamenite zgradb je izvela ali dežela, ali pa poje-dinci. Leta 1891. se je sezidalo v Zagrebu: novih hiš: 1 na tri nadstropja, 16 na dva, 16 na eno in 13 prizemnih, tedaj vkup 46 hiš; nadozidanih in prizidanih hiš: 3 na dva nadstropja, 1 na eno in 2 prizemni, vkup 6. Vseh zidanj in večih popravkov je bilo 229. To je gotovo lepo število hiš, in vendar je v Zagrebu še vedno veliko pomanjkanje dobrih stanovanj. Največa poslopja, ki so letos dozidana so: novi kolodvor, kr. učiteljski in palača „Na-rodni Novin.“ Na leto se bode zidalo bržkone tudi gledališče, in sicer na onem mestu, kjer je bila iz-ložba. Ban se je vsaj tako izrazil, ko se je razprav-ljalo v letnem proračunu o gledališču. S tem bi bila izpolnjena davna želja zagrebskega prebivalstva, kajti sedanje gledališče zares nič več ne odgovarja sedanjim potrebam. Pa tudi za gledališče je narod večidel sam zbral veliko svoto od 300.000 goldinarjev, tako da zemlja sama ne bode trebala mnogo, ali pa še morda nič trošiti. In vendar bodo gotovo po vla-dinih časopisih proslavljali sedanjo dobo, v kateri se tako lepo razvija tudi duševna kultura hrvatskega naroda. Da razvija se, ali z lastnimi dohodki, ne pa državnimi.

Pri stolnej cerkvi je letos južni zvonik izjed-načen s severnim. To ogromno delo napreduje sicer počasi, vendar pa je nade, da bode morda vendar le za 10 let dogotovljeno vse, če že ne poprej. In potem se bode pokazala naša stolna cerkev v vsej veličajnosti svoje kot ena najlepših v cejej državi. Staro obzidje s kulami, s katerih so nekda odbijali napade turške in v katerih je zdaj vse živo golobov, bodo podrli in tako trg razširili, da se bode vse pročelje cerkve videlo. Bog daj, samo, da se ne bi dohodki za popravek krčili.

Vsa nada se postavlja v novega nadškofa, ki pa morda še ne bo tako kmalu imenovan, kajti po-kriti se ima za pokojnim Mihalovićem skoraj pol milijona zaostatkov, in sicer iz dohodkov za časa sedesvakancije. To je menda tudi glavni razlog, da se nadškof tako dolgo neimenuje.

Bode li se zidala že v bodočem letu tako po-trebna cerkev sv. Blaža za dolenje mesto, ni vero-jetno, kajti mesto ne more zmagati tolikih stroškov posebno ne zavoljo tega, ker je pri svojih dohodkih vsled točarine silno prikračeno. Počakati se bode moralo še nekaj časa, da dobé prebivalci dolenjega mesta svojo župno cerkev.

Iz Žirov, 28. decembra. Kaj redki so dopisi iz našega kraja, dasiravno bi Vam mogli večkrat kaj poročati. Ljudje že dolgo ne pomnijo tako gorke zime brez snega; res, nekaj posebnega. Ljudje so pa tudi ob tako ugodnem vremenu kaj pridno pri-hajali v cerkev vsak dan.

Imamo ravno sedaj občinske volitve. Dal Bog, da bi izvolili vrle može, unate za vero, dom in ce-sarja.

Te dni sem slišal moža, da doposlano žito in krompir nesta bila za reveže, ampak le za zboljšanje semena. Za reveže res nesta bila, ker ti neso nič dobili.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. decembra.

(Novoletno čestitanje pri prevz. knezoškofu.)

Po vsakoletni navadi čestitali so danes prečast. gg. duhovniki ljubljanski svojemu prevzvišenemu knezo-škofu za novo leto. Mil. gosp. stolni prošt dr. L. Klofutar je v izbornih besedah izražal v imenu

duhovnikov iskrena voščila prevzvišenemu. Zatrjeval je, da čim bolj bodo nasprotniki cerkve napadali in psovali prevzv. višjega pastirja, tem resneje se bodo kakor dejanja kažejo, duhovniki oklepali v udanosti in v ljubezni svojega višjega pastirja, tem udanejšje bo prevzvišenemu tudi naše verno ljudstvo. — Prevzvišeni knezoškof, zahvaljujoč se za prelepa novoletna voščila, izjavljajo, da jih v vseh britkostih in težavah tolaži in podpira prepričanje, da ž njim trpe in žalujejo tudi njegovi duhovniki, da vsi skupaj nosimo bol, a tudi veselje. Kajti ako prav umevamo svojo nalogo, ne bomo se čudili, da je danes škofu in duhovnikom mnogo trpeti. Učenec pač ne sme biti več, nego učitelj. Ako so Gospoda zaničevali, tudi nas ne bodo slavili. A uprav to nam je dokaz, da smo na pravem potu. Sploh pa je želeli, da bi vsi duhovniki in verniki delovali vedno z ozirom na večnost po gèslu sv. Alojzija: „Quid hoc ad aeternitatem?“ To bodi vedno vsakemu pred očmi, naj dela zasebno ali javno v službi domovine, drugače se morda ljudje veliko trudijo, a konečno ni vspeha nobenega, ni za posamezne, ni za narode. Vzlasti nas skušnja in zgodovina učita, da so nesrečni ljudje, nesrečni narodi, ki zaničujejo svojo vero in svoje duhovnike. — K sklepu izrazijo prevzvišeni željo, naj bi si bili škof in duhovniki tudi v prihodnje bratje med seboj, jedna duša, jedini v mišljenju in delovanju za čast božjo in v prospéh izročnega jim ljudstva.

(Božičnica v „Josephinum“-u.) Na Sveti dan in na praznik sv. Stefana vršila se je lepa božičnica v dobrodelnem zavodu „Josephinum“-u, ki je pod varstvom in vodstvom blagorodnih dobrodelnih dam in ima namen, skrbeti vzlasti za zapuščeno žensko mladino in onemogle posle. Predstavljale ste se dve igri, slovenska: „N a p u h n i p r i d a“, in nemška: „S i r o t a“. Igralke so se prav dobro naučile svojih vlog ter jih igrale prav spretno in naravno. Po predstavi so imeli otroci nedolžno veselje z božičnim drevescem. — Da se je vse v taku lepem redu vršilo, velja hvala blagorodnim damam, vzlasti grofinji in kontesama Auerspergovim, katerim Bog obilno povračuj vso skrb in naklonjenost za dobrodelni zavod!

ki ne želi biti imenovan, „Podpornemu ruštru“ poslal 40 gld., ki so se razdelili med najrevnejše dijake na božičen večer. Iskrena hvala in veselo novo leto vsem blagim prijateljem slovenskih revnih vsučiliščnikov!

Telegrami.

Čremensko sporočilo.

Vsem prijateljem in znancem želi
srečno novo leto
(1531 1) Ivan Murnik s soprogo.

Vsem častitim prijateljem in
znancem vošči (1518) 1

veselo novo leto
rodevina dr. Mosché.

Srdačna voščila
povodom
novega leta

čast, duhovščini in cenjenim obiskovalcem moje bri-
jačnice. Posebno nadaljne blagonaklonjenosti beležim
spoštovanjem
Matkovič, brivec,
nasproti stolni cerkvi.
(1530) 1

Najpristrčnejša voščila k
novemu letu
vsem prijateljem in znancem
(1519) 2- rodbina Karol Pollak.

Voščilo k novemu letu
in priporočilo.

Podpisani voščim cenjenim dosedanjim
svojim naročevalcem, osobito prečast. du-
hovščini

veselo, srečno novo leto

ter se zahvalim za dosedaj v obilici izkazano
mi naklonjenost. Ob enem pa se priporočam i
v bodoče zatrujujoč pošteno, dobro delo in
točno postrežbo.

M. Škrabec,
(1524-1) kleparski mojster.

Vsem prijateljem iz znancem:

Srečno novo leto!

Rodbina dr. V. Gregorič-eva.
(1527-1)

K novemu letu

vsem častitim stalnim gostom, prija-
teljem in znancem (1526-1)

najpristrčnejše čestitke!

Odličnim spoštovanjem

Ivan Hafner in soproga,
restavratör hotela „pri Slonu“.

K novemu letu

izrekam vsem svojim čč. p. n.
gostom, prijateljem in znancem

najpristrčnejša voščila

proseč nadaljne naklonjenosti.

(1523) 1 Franc Ferlinz z obitelji.

Veselo novo leto

vošči preč. duhovščini in vsem
drugim p. n. naročnikom ter se
priporoča i nadaljni naklonje-
nosti z vsem spoštovanjem

Josip Grošelj,
(1524) 1 podobar v Selcih.

Cognac

naravnost s Francoskega pripeljan,
najboljše, stare vrste, v steklenicah
à 3 gl. in v malih steklenicah
à 1 gl. 75 kr.

Piccolijeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote
točno izvršujejo. (1312) 4

Cenilniki
zastonj
in franko.

Največja zaloga
šivalnih strojev

(1410) **JAN. JAX,** (30-5)
LJUBLJANA,

Najnižje cene.

Ugodni plačilni obroki se
(1410) dovoljujejo. (30-40)

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno
trajno in ceno.

Novoletno darilo.

Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-23

devetdnevna, oziroma šestne-
deljna pobožnost v spomin bla-
žene smrti sv. Alojzija.

Spisal Jan. Smrekar,
katehet ljudskih šol v Ljubljani.
Cena v usnji z zlato obrezo 80 kr. v platnu vez.
60 kr.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

**Naznanilo otvoritve jerme-
narske in sedlarske obrti.**

Slavnemu občinstvu ljubljanskemu, mestni gospódi,
gg. izvoščkom in spošt. posestnikom z d-žele usojam
si uljudno naznaniti, da sem z današnjim dnem
otvoril na

sv. Petra cesti št. 34

jermenarski

in

sedlarski obrt.

Izdelujem vsakovrstno konjsko uprežno in
opravo za ježo, jermene za stroje na pár,
kovčke itd., sploh vsa v jermenarsko stroko
vštevajoča se dela iz trpežne tvarine in solidno.
Vsakovrstne poprave in prenavljanja izvr-
šujem točno in po mogoče nizki ceni.

V obila naročila se priporoča (1483) 10-4

Franc Velkavrh,

jermenar in sedlar, sv. Petra cesta 34 v Ljubljani.

Poslano.

„THE MUTUAL“

največja in najbogatejša zavarovalnica
na svetu.

Osnovana l. 1842 na goli mejsobojnosti.

Garancijski zaklad:

367³/₄ milijonov goldinarjev a. v.

Skoro 70 milijonov goldinarjev več, kakor
vsaka druga zavarovalnica.

Avstrijska filijala,

koncesijonovana od c. kr. ministerstva in jednakopravna
domaćimi društvi.

Zakonita kavalja in vse rezerve avstrijskih za-
varovalnin naložene so v Avstriji.

Primera št. 10.

Društvo je pred mesecem dnij lastniku police st. 278.12
izročilo check na funtov sterlingov 1099.13 kot do-
biček za l. 1891.

Ta polica izdana je bila l. 1886. za funt. st. 10.000 p-
petletnem dividendnem načrtu. Takih izidov ne more na-
vesti nobena druga obstoječa zavarovalnica.

Od svoje ustanovitve pa do 1. januarja 1891 izplačal
je „MUTUAL“ lastnikom police več kakor 760 mili-
jonov goldinarjev in sicer 209 milijonov za deleže
od dobička.

Leta 1890. dobili so lastniki polie na deleže od do-
bička 6,908.980 goldinarjev. (1521) 3-2

Generalno ravnateljstvo za Avstrijo:

Dunaj, I. Lobkowitzplatz 1

Glavni zastopnik za Kranjsko:

ALOJZIJ LENČEK

v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu.

Sargove glycerinske
specijalitete.

Od kar jih je izumil in uvel F. A. Sarg, rabijo jih
Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske
hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof.
baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvo ni svetnik
pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnik za zobe Thomas
na Dunaju, Meister v Gotthi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kapicah, blanjicah in
škaflicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Te-
koče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbolno
glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. —
Glycoblazol (sredstvo za pospeševanje rasti las). —
Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème. —
Toiletni glycerin itd. itd. (1420) 3

KALODONT, zdravstvenocblastveno pre-
skušena zobna crème.

F. A. Sarg-a sin & comp.,
c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da bodem otvoril

z novim letom

v Gornjem Gradu

notarsko pisarno.

Ivan Fischer,

(1517) 2-2

c. kr. notar.

**Gospodinje, trgovci, obrtniki,
podjetniki pozor!**

Podpisani priporoča pristen izvrsten

trboveljski premog

po naslednji ceni, in sicer:

40-50 colnih stotov po 45 kr. colni stot

20-30 „ „ „ 40 „ „ „

10 „ „ „ 48 „ „ „

1 colni stot „ 50 „

na dom dostavljen. — Teža natančna in po-
štena, blago dobro, o čemur se more vsakdo
prepričati. — V obila naročila se priporoča
spoštovanjem (1512) 3-3

OROSLAV JANKOVIČ,

Kolodvorske ulice št. 27.

Gosp. lekarničarju Piccoli-ju v Ljubljani.

Podpisane potrjujeva s tem, da Vi že **18 let** dobivate **marsalsko vino** iz naših kletij in sicer vedno najboljše. Pooblaščava Vas, da smete to pismo priobčiti, da se potrdi resnica, in znamujeva se z velespoštovanjem

(1315) 10-4

J. & V. Florio.

V Palermu (v Italiji) decembra meseca 1891.

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.

D^r. R. JACOBI

Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. (1413) 10-10

(5) Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

**Velečastiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom!**

Usojam si opozoriti **velečast. duhovščino** in **sl. cerkvena predstojništva**, kakor tudi posamezne osebe, katere želé darovati kakej župni cerkvi ali podružnici, kapeli itd., na svojo

izborno veliko zalogo

vsakovrstnega

cerkvenega orodja in posode

sploh vseh v mojo obrt vatevajočih se **cerkvenih potrebščin** ter uljudno vabim na ogled iste. Dela izvršena so v istini povsem krasno.

Ker mi nedostaja prostora, prodajem **vso zalogo**

po prav nizki ceni.

Vsa naročila od **od najpriprostejših izdelanega svečnika do najfinejših umetno izvršene monstrance** in raznega drugega orodja izvršim v najkrajšem času po nizki ceni.

Da si more omisliti tudi najrevnejša župna ali podružna cerkev potrebnih stvari, dovoljujem izredno ugodne plačilne pogoje.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

Leop. Tratnik

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 27.

(1484) 9

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujé se najtopleje za došedanje naklonjenost priporočá se udano podpisani povodom nastopa novega leta p. n. častitemu občinstvu, zlasti prečast. duhovščini, najuljudneje tudi v prihodnje, zatrjujé, da bode v svoji

brivnici na Šentpeterski cesti št. 2

skrbel za najboljšo postrežbo.

Svojim častitim naročnikom voščim veselo novo leto.

1522-1

Josip Bukovnik, brivec in vlasuljar.

Prešernov trg J. Kapsch Prešernov trg

juvelir v Ljubljani juvelir

si usoja slavn. občinstvu in častitim svojim odjemateljem naznaniti, da je svoje **novourejeno**

trgovino z zlatimi, juvelnimi (biser-nimi) in srebrnimi izdelki

premestil v lastno hišo na Prešernovem Trgu.

Ob jednom izrekam najtoplejšo zahvalo za dosedaj v obilici mi izkazano naklonjenost ter se priporočam v nadaljna prav mnogobrojna naročila, zatrjujé **točno, najfinejšo izvršbo in primerno pošteno ceno.**

Cenj. odjemateljem voščim srečno, veselo novo leto!

Velespoštovanjem

1528 (3-1)

J. Kapsch, juvelir.

Zobozdravnik Schweiger

nastanil se je

v hôtelu „Pri Maliču“ (Stadt Wien),
II. nadstropje, št. 25—26.

Ordinira vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 5. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih od 9. ure dopoldne do 1 ure dopoldne.

Na razpolago ima najnovejšo in najboljše gledé na **umetno zobovje**, bodisi posamezno ali skupno. Plombuje votle zobe z najtrpežnejšim in najboljšim plombovim sredstvom — zlatom in platino — **prednje zobe** pa v emailirani plombi, ki je barvi zob popolnem enaka. (1423) 13

Za dobro izvršitev jamči v vsakem slučaju.

Otvorjenje trgovine.

Usojam si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu iz mesta in z dežele uljudno naznaniti, da bodem z dném **2. januarija 1892** v lastni hiši

na Poljanski cesti šte. 11 otvoril pod tvrdko

M. LAVRIČ

trgovino s specerijskim, kolonijalnim in materijalnim blagom, ter z domačimi pridelki.

Sklicujem se ob tej priliki na svojo mnogoletno izkušnjo v tej stroki trgovine zagotavljajé povsem **pošteno postrežbo** z vedno svežim in dobrim blagom. Spoštovanjem

(1515) 2-2

MIHAEL LAVRIČ, trgovec.

Dunajska borza.

Dné 31. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 55 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1012 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	291 " 75 "
London, 10 funtov strl.	117 " 85 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 35 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemških mark 100	57 " 95 "

Dné 30. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	100 gld. 20 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 75 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	148 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " 70 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	23 gld. — kr
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 65 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	56 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 " 70 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2810 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	81 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 15 1/2 "
Laskih lir 100	45 " 75 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se **kupujejo in prodajajo** v kursnem listu navedeni **vrednostni papirji, srečke, valute** in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z

ogersko hipotečno promeso

à gld. 1 1/2 in 50 kr. kolek.

Žrebanje dné 15. januarija.